

Швиданенко Г. О.
к.е.н., професор
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
м. Київ, Україна

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В ЕПОХУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ключові слова: динамічні можливості, стратегія розвитку, глобалізація, четверта промислова революція, детермінантами розвитку сучасної економіки.

Keywords: dynamic abilities, strategy development, globalization, the fourth industrial revolution, the determinants of the development of modern economy.

На сьогодні стійкий розвиток бізнесу в епоху диджиталізації насамперед визначається рівнем інноваційності суб'єктів ринкових відносин, який ґрунтується на використанні їх динамічних можливостей, новітніх технологій, творчих підходів у своїй господарській діяльності. Тобто, особливість діяльності сучасних підприємств полягає в тому, що інновації перетворилися на ендогенний фактор ефективності їх розвитку. Відповідні тенденції актуалізують потребу в розробленні теоретико-методичних підходів і прикладних засад забезпечення розвитку сучасних підприємств на основі інновацій з урахуванням особливостей функціонування ринкового середовища.

Під час дослідження було встановлено, що на етапі інтеграції національної економіки в глобальний економічний простір важливу роль відіграє інформаційне та знаннєве забезпечення, що зумовлює генерування нових можливостей подальшого інноваційного розвитку підприємства. Україна є єдиною країною в Європі, яка не має власного усталеного «цифрового» бачення, що зумовлює необхідність ідентифікації ключових тенденцій та перспектив розвитку цифрової економіки України в сучасних глобалізаційних процесах. Протягом останніх років близько 200 *start-up*, свідомо обравши *digital-стиль*, створили бізнес-одиниці із сукупною капіталізацією понад 1 квінтільйон дол. США, що є реально важливим для розвитку світової економіки [1].

Інноваційні підприємства використовують відповідні драйвери інноваційного зростання в пролонгованому аспекті. Зазначимо, що станом на початок 2019 року окреслено відповідні тенденції *digital-маркетингу*, а саме: збільшення обсягів цифрового перетворення; використання *smart-технологій* та гаджетів; інтеграція маркетингової діяльності в життєвий цикл клієнта; підвищення рівня персоналізації даних; оптимізація виробничих процесів; забезпечення *digital-додатками* власників

смартфонів; інтеграція в SEO та контент-маркетинг і розвиток AR-технологій. Враховуючи турбулентність ринкового середовища, можна зазначити, що саме диджиталізація бізнесу є підґрунтям для створення нових можливостей, цінностей та компетентностей, що також дозволить сформувати стійкі конкурентні переваги. Щоб диджиталізація сприяла розвитку підприємницької діяльності, на нашу думку, першочергово необхідно ідентифікувати актуальні digital-тренди.

Міжнародна організація OECD (*Organisation for Economic Cooperation and Development*) та вчений Томас Мезенбург виділяють три основні компоненти цифрової економіки, а саме: *підтримуюча інфраструктура* (апаратне та програмне забезпечення, телекомунікації, мережі та інше); *електронний бізнес, або e-business бізнес* (ведення господарської діяльності та будь-яких інших бізнес-процесів через комп'ютерні мережі); *електронна комерція, або e-commerce* (дистрибуція товарів через Інтернет).

За рейтингом Всесвітнього економічного форуму (WEF) щодо технологічного розвитку, який включає два складники – технологічну адаптацію та використання інформаційно-комунікаційних технологій, Україна у 2016-2017 рр. посіла лише 85 місце серед інших країн світу. Згідно з проведеним дослідженням сучасних тенденцій розвитку цифрової економіки в Україні можна зробити висновки про зростання «цифрового розриву» та суттєве відставання нашої держави у розвитку цифрових технологій порівняно з країнами ЄС [2].

Водночас зазначимо, що за останні два роки в Україні вдалося зупинити економічне падіння, а у 2017 році економіка зросла на 2,3%. Проте подальше прискорення економіко-соціального розвитку можливе лише за умови цифрових перетворень. Саме цифрова економіка є акселератором соціально-економічного життя суспільства у глобальному економічному просторі, що зумовлює підвищення ВВП країни. За даними Всесвітнього економічного форуму, у 2015 році частка цифрової економіки в загальносвітовій економіці перевищила 20% і стрімко зростає. Тому впровадження нових технологій, підвищення якості інтернет-інфраструктури, інституційний розвиток та позитивний інноваційний клімат є ключовими векторами розвитку цифрової економіки в Україні.

Для ефективного та результативного розвитку диджиталізації національної економіки потрібно затвердити на державному рівні проект «Цифрові адженди України – 2020» та передбачити активну роль держави у впровадженні та реалізації стратегії розвитку цифрової економіки, диджиталізації всіх сфер діяльності, що сприятиме соціально-економічному зростанню країни. Отже, саме диджиталізація спонукає суб'єктів ринкових відносин освоювати «*невідомий економічний простір*», а відповідна трансформація слугуватиме драйвером проспериті для інноваційного розвитку підприємництва.

Список використаних джерел

1. The Entrepreneurship 2020 Action Plan [Electronic resource]. – Access mode: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012DC0795>
2. Measuring the Digital Economy OECD Report [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.oecd.org/sti/ind/bilateraltradeingoodsbyindustryandend-usecategory.htm>

Шебаніна О. В.

д.е.н., професор
Миколаївський національний
аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЕКТІВ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРА ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Ключові слова: продовольча безпека, інвестиційні проекти, виробництво, ефективність проектів, продукти харчування, самозабезпеченість продовольством.

Keywords: food safety, investment projects, production, project effectiveness, food products, food self-sufficiency.

Реформування аграрного сектора економіки країни неможливе без визначення пріоритетних напрямів інвестиційної діяльності. Ефективне управління державними проектами розвитку є каталізатором стрімкого зростання економіки й забезпечує її високу конкурентоспроможність на глобальному рівні. Відоме значення аграрного сектора України на світовому ринку – перше місце у світі серед виробників соняшнику та соняшникової олії, третє місце по виробництву ріпаку і меду, четверте місце – по кукурудзі і ячменю у 2017/2018 маркетинговому році [1].

Активна державна інвестиційна політика є головним пріоритетом інвестиційної стратегії в агропромисловому комплексі [3].

Важливим інструментом державного регулювання умов інвестування в аграрному секторі є розроблення відповідних механізмів та системи оцінки для проектів. Аналіз та оцінка проектів, для реалізації яких може надаватися державна підтримка, має відповідати завданням забезпечення продовольчої безпеки країни, впливати на цінову політику регулювання продовольчого ринку, сприяти розвитку переробної